

Margit Gade

INTRODUKTION TIL LST OG
SKRIVESKABELONER

1

DAGENS PROGRAM

- Om ordblindhed og andre vanskeligheder
- Om læse- og skrivsvækkigheder
- LST
- Skabelonens byggesten
- Eksempler på skriveskabeloner
- Elevens personlige skabelon
- Lærens og kammeraternes feedback
- Struktur i mapper og hukommelse

2

ORDBLINDHED

Dysleksi

3

DEN NATIONALE
ORDBLINDETTEST
(ORDBLINDETTESTEN)

www.margitgade.dk

Vard det svært for dig at lære at læse?
ja nej måske

www.margitgade.dk

4

VROVLEORD
ORDBLINDETTESTEN

www.margitgade.dk

BYNE

- nybe
- pune
- byne
- byfe
- bæne

5

HVAD LYDER SOM ET
RIGTIGT ORD?
ORDBLINDETTESTEN

www.margitgade.dk

- skrø
- bryz
- øsk
- køz
- flub

6

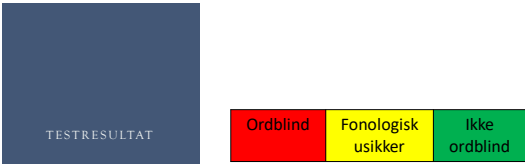
www.margitgade.dk

Kys

ORDFORRÅD

Kender eleven de ord der indgår i testen?

7

TESTRESULTAT

WWW.MARGITGADE.DK

Ordblind Fonologisk usikker Ikke ordblind

8

HVOR STOR EN ANDEL AF BEFOLKNINGEN ER ORDBLINDE?

WWW.MARGITGADE.DK

3 - 8 % alt efter hvem du spørger

9

NO ELEVJULIEVIA WANA

Andre vanskeligheder som gør det svært at læse og skrive

WWW.HAGITGADE.DK

10

ELEVER I LÆSE- OG SKRIVEVANSKELIGHEDER ER FORSKELLIGE -OG HAR BRUG FOR NOGET FORSKELLIGT

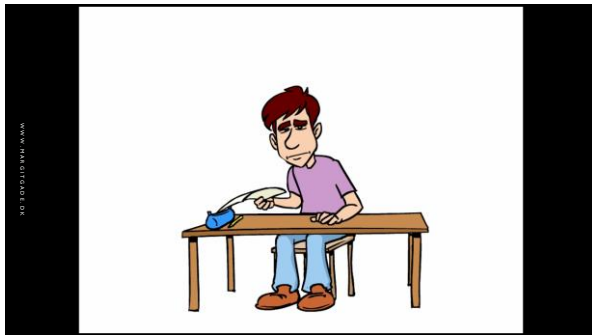
WWW.HAGITGADE.DK

11

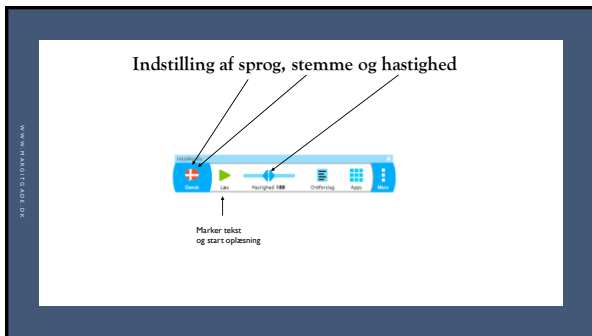
Læsemåder

WWW.HAGITGADE.DK

12

13

14

15

www.hartvigdahl.no

- Guide
 - Aktiver forhåndsviden
 - Ord og begreber
 - Handling i oversigtsform
 - Læg mærke til ...
 - Sæt billeder på

16

www.hartvigdahl.no

Tretboot Tretboofører

Donau

17

www.hartvigdahl.no

Sproget - ordforråd

18

FORVEKSLINGER

"Vier som kop og kande"

"Jeg er ikke gået ned i det sorte kul"

"Peter vil skyde sig selv i hovedet, hvis han vælger Stina"

"Russisk Roulette / En skotte i kilt"

"Aberne nedstammer fra menneskene"

22

Ordforslag

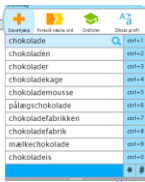

23

Jokertegn

* sættes for et eller flere ukendte bogstaver
fx *kolade

Jeg efterlyser min *kolade

når jeg ved at ordet slutter her
Fx *kolade#

24

www.maktskole.dk

		i		y		u
	e		ø		o	
a	æ				å	

25

www.maktskole.dk

Morfemforståelse

Sammensatte ord: sommerhus, flodebolle, vejskilt

Fordi:

- eleverne skal vide, at de ofte skal skrive mere end det første rodemorfem, for at få et godt forslag

-programmet ikke kender alle sammensatte ord og derfor kan eleven selv skrive/skabe dem hvis de er klar over hvilke rodemorfemer ordet består af.

De kan evt. skrive ordene hver for sig og efterfølgende fjerne mellemrummet.

26

www.maktskole.dk

Morfemforståelse

Forstavelser = bestå, for- og, u-tydelig

Fordi eleven ofte skal taste mere end forstavelsen for at få et godt ordforslag

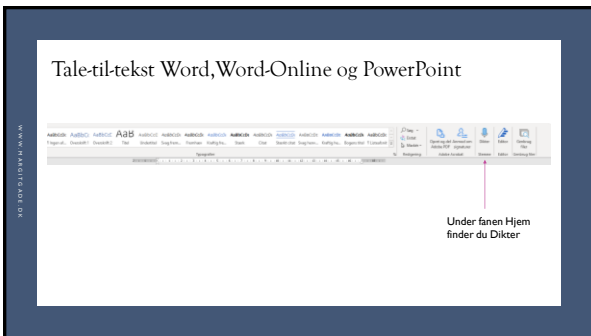
Afledninger: storhed, søgning, strøvele
Endelser: stolen, bil-erne, løb-ende

Fordi: Hvis eleven kan adskille rodemorfemet fra endelsen, er det lettere at finde det rigtige ord blandt forslagene

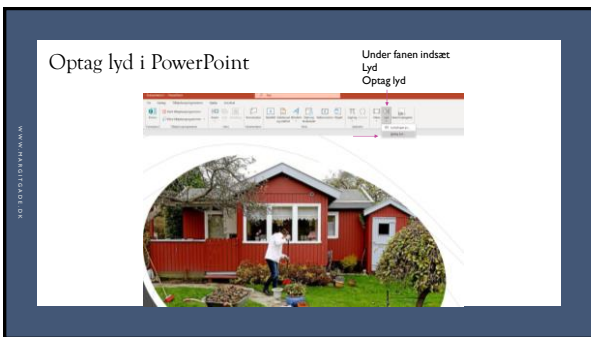
27

31

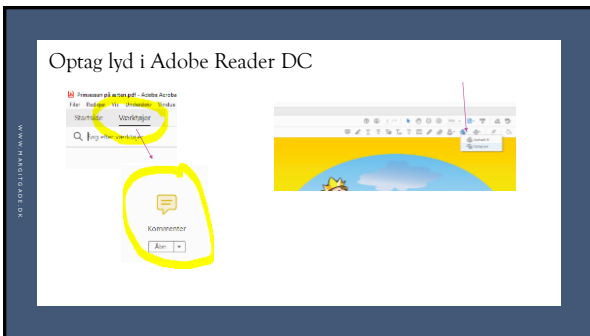
32

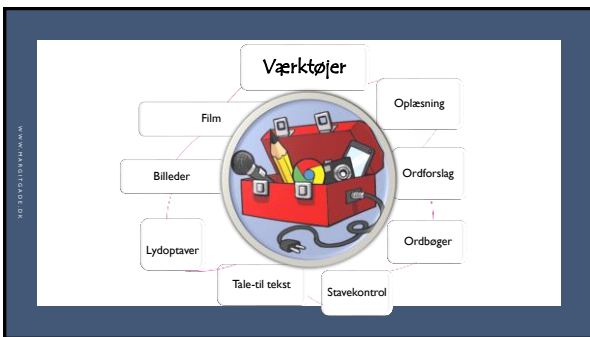
33

34

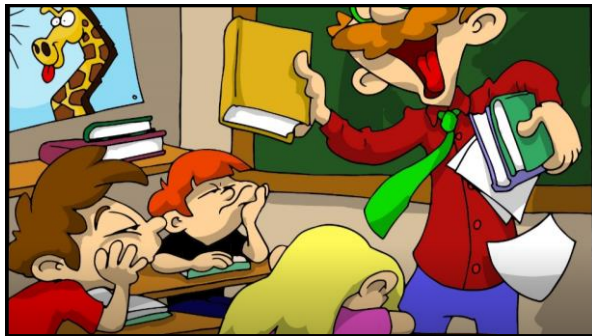
35

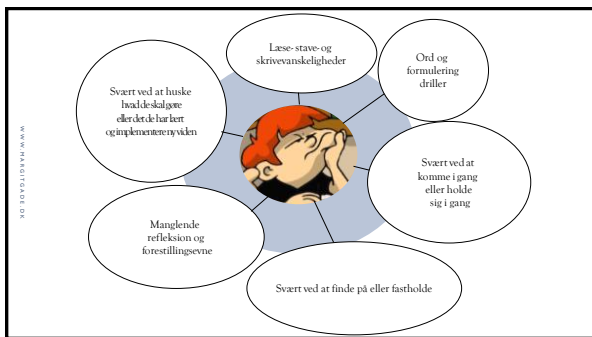
36

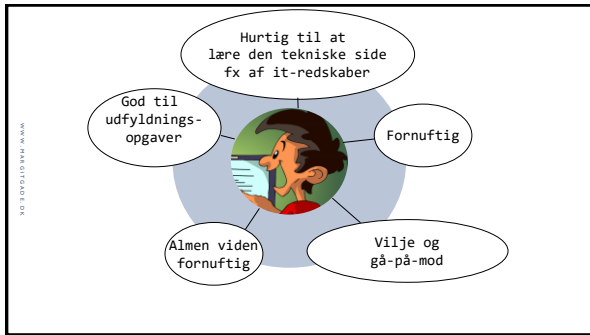
37

38

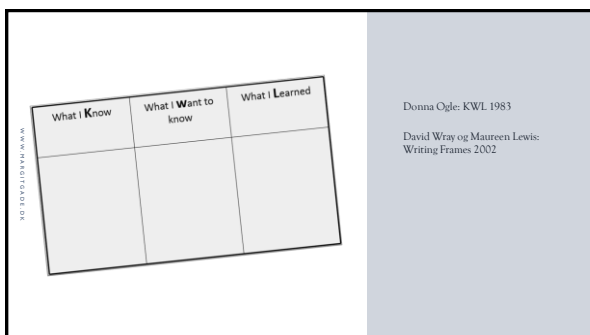
39

40

41

42

DIGITALE SKABELONER
+ IT - VÆRKTØJSKASSE
= EN NY GRUPPE ELEVER

43

NO 1076 D 1 10 VÆR H. 00.00.00

Nyt stof

Navn _____

Dato _____

Sig arbejder med... _____

Viden	Spørgsmål	Svar og interessante nyt
Sag ved at vide...	Sag et vide...	Sag lærte...

44

NO 1076 D 1 10 VÆR H. 00.00.00

Skriv om en oplevelse

Navn _____

Dato _____

Overblik
På Får af Rens Staud _____

Hvor har du været?	Jeg har været ...
Hvordan kom I frem?	Jeg kom med ...
Hvad skulle I gøre?	Vi skulle ...
Hvornår?	Vi tog fra skolen klokken ...
Hvordan lavede I?	Hvordan kom I frem?
På Nede på stranden ...	Udover på museet ...
På bondegården ...	På bondegården ...

Familie _____

Erindringer _____

Dato _____

Vil ikke _____

Fortæl om en spændende, interessant eller sjov oplevelse

(Under besøget, På museet, Mine klassekammerater) ...

45

Skriveskabelonens sprog

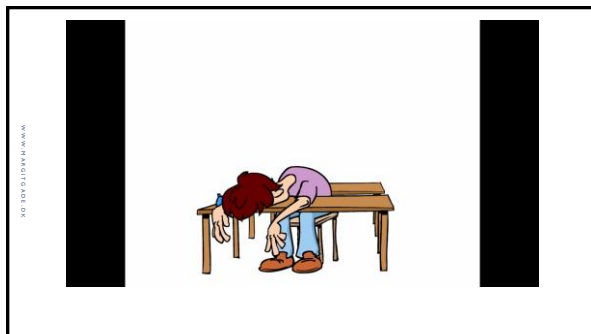
I de hvide felter arbejder eleven →

Det var engang...
Så... ← Slet 3 punkter og skriv videre
- eller slet det hele og skriv dit eget

I farvede felter kan man finde ledetråde og eksempler → Hvor tages hovedpersonen indtag...
hen?

Historier (Romaner, Noveller, Filmm) begynder med ... ← I parenteser henter man inspiration
- slet det der ikke bruges

46

47

Fra billede til tekst

Navn _____

Dato _____

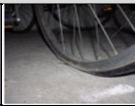
Billedet	Tekst
Billedet	Tekst
Billedet	Tekst

48

Fra billede til tekst

Navn _____
 Dato _____

 Ekte _____

 Ekte _____

 Ekte _____

NO TILVÆRSELSE AF NAVN

49

Fra billede til tekst

Navn _____
 Dato _____

 Ekte _____

 Ekte _____

 Ekte _____

NO TILVÆRSELSE AF NAVN

50

Personkarakteristik - 1

Navn _____
 Dato _____

Indledning
 Hvilken tekst arbejder du med?
 Hvilken karakter vil du analysere?
 ... optræder hovedpersonen X, eller ... optræder X, som er en sekundær karakter i novellen.
 Hvorfor er karakteren interessant?
 ... man undrer sig over ...
 ... hun/han fremstår som ...
 ... hun/han er ...
 ... hun/han optræder som historiens fortæller ...
 ... han/hun har (mister) kontrollen over ...

Ydre karakteristik
 Mand, kvinde, pige, dreng, alder: _____

"Titel" er en novelle (roman), som er skrevet af (navn) i (årstal)
 I novellen (romanen) ...
 Karakteren er særlig interessant, fordi ...
 X er en ...

51

NO 101071218 BYGA MAMA

GIV DIG TID ...

- Læs først hele skabelonen igennem - hvad kan vi bruge skabelonen til
- Læreren som model - vis, forklar, tænk højt
- Læreren og klassen gennemarbejder en skabelon i fællesskab
- Arbejde i par - derefter individuelt
- Lær opskriften 'udenad'

52

NO 101071218 BYGA MAMA

Først

Senere

53

NO 101071218 BYGA MAMA

At danne sig en mening

Navn
Dato

Prosa
Forsøg at diskutere din klasse eller gruppe?
Før du får en tur til at forklare så skal du ...
... være i stand til at ...

Plakat
Følg reglerne, så det er let at følge dem alle sammen.

Navn alle de argumenter, der støtter påstanden - hold nogle argumenter og andre

Navn alle de argumenter, der ikke støtter påstanden - hold nogle argumenter og andre

Vi diskuterer ...

Nogle mener, at ...

Enig

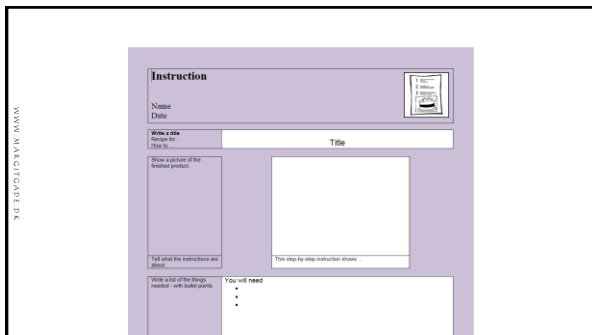
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Uenige

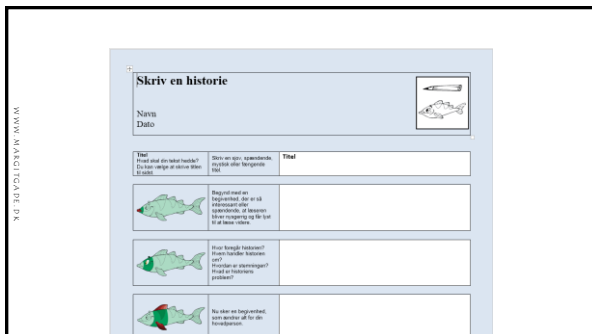
- 1.
- 2.

54

58

59

60

www.kanferdsloj.dk

SPANGSBERGS SKABELONLOV

- §1 Du må godt efterligne
- §2 Du skal bruge den samme skabelon flere gange
- §3 Skab forståelse for strategi, struktur eller opskrift
- §4 Du må godt være kreativ og ville skrive/gøre anderledes

61

www.kanferdsloj.dk

SÅDAN GIVER LÆREREN FEEDBACK PÅ TEKSTEN
- ELEVEN GEMMER LÆRINGEN I SIN PERSONLIG SKABELON

62

www.kanferdsloj.dk

GEM, SÅ DU KAN FINDE

jeg har allerede rigtigt godt
 jeg ved, hvor den ligger
 jeg gemmer den
 jeg bliver glad for den, når jeg senere skal bruge i skolen eller hjemme

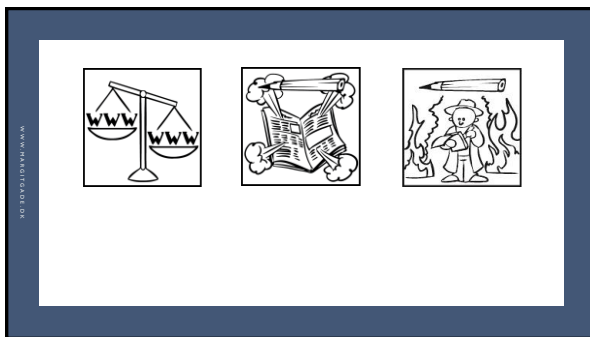
63

64

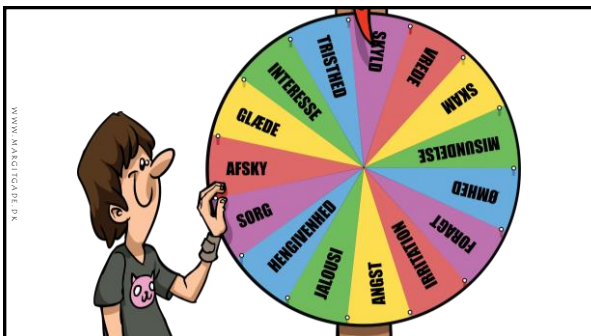
65

66

67

68

69
